

Valmistajien ja maahantuojaisten velvollisuuksia

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Tiia Salamäki

Sisältö

Soveltamisala

Markkinoille saattaminen

Valmistajan velvollisuudet

Maahantuojaan velvollisuudet

Ennakkokysymykset

Lisätiedot

Akkuasetuksen soveltamisala

Soveltamisalaan kuuluvat kaikki akut ja paristot (myös tuotteiden sisällä olevat)

Soveltamisalan ulkopuolelle jäävät akut ja paristot, jotka

- on suunniteltu olennaisten turvallisuusetujen turvaamiseen liittyviin laitteisiin
- on suunniteltu avaruuteen lähetettäväksi

Akkuja ja paristoja saa saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön ainoastaan, jos ne täyttävät seuraavat vaatimukset:

- a) 6-10 ja 12 artiklassa vahvistetut kestävyys- ja turvallisuusvaatimukset; ja
- b) III luvussa (13 ja 14 artiklat) vahvistetut merkintä- ja tietovaatimukset

Markkinoille saatetut tai käyttöön otetut akut ja paristot eivät saa muodostaa riskiä ihmisten terveydelle, ihmisten turvallisuudelle, omaisuudelle eivätkä ympäristölle niiden seikkojen osalta, jotka eivät sisälly asetuksen lukujen II ja III soveltamisalaan

Mitä tarkoittaa markkinoille saattaminen ja asettaminen saataville markkinoilla?

- Markkinoille saattamisella tarkoitetaan akun tai pariston asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla.
- Asettamisella saataville markkinoilla akun tai pariston toimittamista unionin markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta.
- Määritelmä on tuttu mm. koneita ja sähkölaitteita koskevista säädöksistä.
- Tuote saatetaan markkinoille lähtökohtaisesti kerran. Kun tuote vaihtaa omistajaa jakeluketjussa, ei ole kyse markkinoille saattamisesta.
  - huomioitava akkujen osalta uudelleenkäyttö ja käyttötarkoituksen muuttaminen
- Markkinoille saattaminen on tuotekohtaista, ei tuotemallikohtaista.

Valmistaja

- Valmistajalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa taikka suunnitteluttaa tai valmistuttaa akkuja tai paristoja ja pitää niitä kaupan omalla nimellään tai tavaramerkillään tai ottaa niitä omaan käyttöön
- Valmistajaksi katsotaan myös toimija, joka
  - valmistelee tuotteita uudelleenkäyttöön tai
  - valmistelee tuotteita käyttötarkoituksen muuttamiseen tai
  - muuttaa tuotteen käyttötarkoitusta ja
  - saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön akun tai pariston, jolle on tehty jokin kyseisistä toimenpiteistä.

Maahantuoja – milloin maahantuoja on valmistaja

- Maahantuojoilla tarkoitetaan unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa markkinoille kolmannesta maasta peräisin olevan akun tai pariston.
- Maahantuojaa (tai jakelijaa) pidetään valmistajana, kun
  - akku tai paristo saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön kyseisen maahantuojan tai jakelijan omalla nimellä tai tavaramerkillä
  - maahantuoja ja jakelija muuttaa jo markkinoille saatettu tai käyttöön otettua akkua tai paristoa tavalla, joka voi vaikuttaa vaatimusten täyttymiseen
  - maahantuoja tai jakelija muuttaa jo markkinoille saatetun tai käyttöön otetun akun tai pariston käyttötarkoituksen

Valmistajan velvollisuutena on

1/3

- saattaa markkinoille vain vaatimustenmukaisia tuotteita,
  - jotka täyttävät 6-10, 12 ja 14 artiklan vaatimukset
  - joiden mukana on ohjeet ja turvallisuustiedot
  - joissa on 13 artiklan mukaiset merkinnät.
- laatia liitteen VIII tarkoitetut tekniset asiakirjat
- suorittaa vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn
- laatia EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen
- kiinnittää CE-merkinnän
- pitää tekniset asiakirjat ja EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen viranomaisten saatavilla 10 vuotta siitä kun akku tai paristo on saatettu markkinoille tai otettu käyttöön.

Valmistajan velvollisuutena on

2/3

- huolehtia menettelyistä, jolla varmistetaan, että sarjatuotantoon kuuluva akku tai paristo on akkuasetuksen vaatimusten mukainen
- varmistaa, että markkinoille saattamissaan akuissa ja paristoissa on mallitunniste ja erä- tai sarjanumero tai tuotenumero tai jokin muu merkintä. Jos akku on esim. pieni kokoinen, niin vaaditut tiedot voi antaa pakkauksessa tai mukana olevassa asiakirjassa
- ilmoittaa nimensä, rekisteröity tuotenimi tai rekisteröity tavaramerkki, yhden yhteyspisteen postiosoite sekä internet- ja sähköpostiosoite, jos saatavilla
- antaa 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa akunhallintajärjestelmässä pääsy liitteen VII tarkoittamiin tietoihin
- ryhtyä toimenpiteisiin, jos on syytä epäillä, että akku tai paristo ei täytä vaatimuksia.

Valmistajan velvollisuutena on

3/3

- Tehdä yhteistyötä viranomaisen kanssa
  - antaa pyynnöstä EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen ja tekniset asiakirjat sähköisenä ja pyydettäessä paperiversiona
  - tehdä yhteistyötä toimissa, joilla pyritään poistamaan markkinoille saatetun tai käyttöön otetun akun tai pariston aiheuttamat riskit.

Maahantuojaan velvollisuutena on

1/2

- saattaa markkinoille ainoastaan akkuasetuksen vaatimukset täyttäviä akkuja ja paristoja
- tarkistaa, että:
  - EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus ja tekniset asiakirjat on laadittu
  - asiaankuuluva vaatimustenmukaisuuden arviointimenettely on suoritettu
  - akussa tai paristossa on CE-merkintä ja muut artiklan 13 mukaiset merkinnät
  - mukana on artikloissa vaaditut asiakirjat, ohjeet ja turvallisuustiedot yhdellä tai useammalla kielellä (Suomessa suomi ja ruotsi)
- ilmoittaa nimensä, rekisteröity tuotenimi tai rekisteröity tavaramerkki, yhden yhteyspisteen postiosoite sekä internet- ja sähköpostiosoite, jos saatavilla.
- Varmistaa, ettei varastointi- ja kuljetusolosuhteet vaaran akun tai pariston vaatimustenmukaisuutta

Maahantuojaan velvollisuutena on

2/2

- tarvittaessa testauttaa kaupan pidettyjä akkuja ja paristoja
- pitää kirjaa valituksista, vaatimustenvastaisista akuista ja paristoista ja palautusmenettelyistä sekä tiedottaa jakelijoita
- ryhtyä korjaaviin toimiin akun tai pariston saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoita tai palautusmenettelyn järjestämiseksi
- tiedottaa markkinavalvontaviranomaista akun tai pariston vaatimustenvastaisuudesta ja toteutetuista korjaavista toimista
- pitää EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen jäljennös viranomaisten saatavilla 10 vuoden ajan siitä, kun akku tai paristo on saatettu markkinoille
- varmistaa, että akkuasetuksen liitteessä VIII tarkoitetut tekniset asiakirjat ovat saatavilla viranomaisten pyynnöstä
- antaa pyynnöstä kaikki tiedot ja asiakirjat viranomaiselle, jotka ovat tarpeen akun tai pariston vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi
- tehdä yhteistyötä kansallisen viranomaisen kanssa vaatimustenvastaisten akkujen ja paristojen markkinoilta poistossa

Ennakkokysymyksiä

Missä laajuudessa pieneen akkuun pitää saada kaikki tiedot mahtumaan ? Vai riittääkö ohjekirja tai pakkaus merkinnöille?

- Lähtökohtaisesti merkinnät on kiinnitettävä akkuun tai paristoon. Artikloissa 38 ja 41 säädetään, että valmistajan ja EU-alueen maahantuojaan tiedot sekä mallitunniste ja erä- tai sarjanumero tai tuotenumero tai jokin muu tunnistemerkintä pitää olla akussa tai paristossa. Jos se ei ole mahdollista akun tai pariston koon tai luonteen takia, niin vaaditut tiedot on annettava pakkauksessa tai mukana olevassa asiakirjassa.
- Tiedossa ei ole, mistä komission täytäntöönpanosäädöksissä (artikla 13 kohta 10) tullaan säätämään.
- Suomi pyrkii selvittämään komissiolta merkintöjen määräytyvyysjärjestystä.

Miten akkupaloja ehkäistään maahantuojien puolesta ennakkoon? Minkälaisia testauksia ja riskienvalintaa tehdään, ennen kuin akullinen laite tuodaan myyntiin? Miten valmistajat painottavat akkujen turvallisuutta?

- Markkinavalvonnan peruseriaatteisiin kuuluu, että valmistaja on vastuussa tuotteestaan ja varmistaa, että tuote täyttää sitä koskevien lainsäädäntöjen vaatimukset. Markkinavalvontaviranomainen ei tarkasta ennakkoon tuotteita.
- Maahantuojan velvollisuus on varmistua siitä, että valmistaja on täyttänyt velvollisuutensa, esimerkiksi varmistamalla siitä, että tuotteesta löytyy asianmukaiset asiakirjat.
- Akkuasetuksen osalta ei ole olemassa (ainakaan toistaiseksi) EU:ssa harmonisoituja turvallisuusstandardeja, mutta akkujen kuljettaminen edellyttää tiettyjen turvallisuusvaatimusten täyttymisen kansainvälisten kuljetusmääräysten mukaan.
- Valmistajat ovat viimekädessä vastuussa siitä, että niiden valmistamat tuotteet ovat turvallisia. Vastuulliset valmistajat varmasti pyrkivät mahdollisuuksiensa mukaan varmistumaan siitä, että heidän akkunsa ovat turvallisia, koska vaaralliset akut ovat heille suuri mainehaitta.
- Akkuja sisältävien tuotteiden turvallisuus lähtee siitä, että myös tuotteissa käytetyt komponentit ovat vaatimustenmukaisia.

Miten säädökset vaikuttavat sähköautojen korkeajänniteakkuihin?

- Akkuasetus koskee ajoneuvojen ajovoima-, käynnistys-, valaistus-, sytytys- ja ajoneuvoakkuja.
- Kaikki akkuasetuksen vaatimuksista ei koske kaikkien akkuluokkien vaatimuksia.
- Ajovoima-akkuja koskee mm.
  - ainerajoitukset (Hg) (art. 6)
  - hiilijalanjälki (art. 7)
  - kierrätetty sisältö (art. 8)
  - suorituskyky- ja kestovaatimukset (art. 10)
  - merkintävaatimukset (art. 13)
  - Toimintakuntoa ja odotettua käyttöikää koskevat vaatimukset (art.14)
- Tuottajavastuu
- Asianmukaisen huolellisuuden velvoitteet

Milloin sisäänrakennettuja akkuja ei saa enää tuoda maahan?

- Tuotteiden sisällä olevien akkujen maahantuontia ei rajoiteta, mutta niille tulee vaatimuksia.
- Akkuasetuksen 11 artikla säätelee kannettavien akkujen ja paristojen ja kevyiden liikkumisvälineiden akkujen irrotettavuudesta ja vaihdettavuudesta.
- 11 artiklaa sovelletaan 18 päivästä helmikuuta 2027.
- Komissio on käynnistänyt artiklaa 11 koskevan ohjeen (guidelines) valmistelun.

Vastaus ennakkokysymyksiin vaadittavista merkinnöistä osa 1/6

- Osa merkinnöistä uusia vaatimuksia, mm.
  - paristojen CE-merkintä
  - paristojen keskimääräinen vähimmäiskesto yksittäisissä sovelluksissa ja merkintä ”ei-ladattava”
  - akkuasetuksen liitteen VI mukaisesti annettavat tiedot akuista ja paristoista.
- Akuissa, joissa on elektroniikkaa, on CE-merkintävaatimus ollut voimassa jo vuosia (EMC-Direktiivi).

Vastaus ennakkokysymyksiin vaadittavista merkinnöistä 2/6

- 18.8.2024 alkaen markkinoille saatettavissa paristoissa ja akuissa pitää olla:
  - CE-merkintä (art. 19 ja 20)
  - mallitunniste ja erä- tai sarjanumero tai tuotenumero tai jokin muu merkintä, jonka ansiosta ne voidaan tunnistaa (art 38.6)
  - valmistajan nimi, rekisteröity tuotenimi tai rekisteröity tavaramerkki, yhden yhteyspisteensä postiosoite sekä internet- ja sähköpostiosoitteensa, jos saatavilla (art. 38.7)
  - vaahantuojan nimi, rekisteröity tuotenimi tai rekisteröity tavaramerkki, yhden yhteyspisteensä postiosoite, internetosoitteensa ja sähköpostiosoitteensa, jos saatavilla (art. 41.3)
  - tarvittavat VnA:n mukaiset merkinnät (erilliskeräys-, raskasmetalli- ja kapasiteettimerkinnät).

Vastaus ennakkokysymyksiin vaadittavista merkinnöistä 3/6

- Kansallisella valtioneuvoston asetuksella säädetään tällä hetkellä erilliskeräystunnuksesta ja metallin kemiallisista tunnuksista.
- Akku- ja paristodirektiivi kumotaan 18.8.2025 lukuun ottamatta joitakin artikloja ja sen jälkeen erilliskeräystunnuksesta ja metallin kemiallisista tunnuksista säädetään akkuasetuksella.
- 18.8.2025 alkaen kaikki paristot ja akut on merkittävä erilliskeräystunnuksella (art.13.4).
- 18.8.2025 alkaen kaikki paristot ja akut on merkittävä metallin kemiallisella tunnuksen Cd tai Pb, jos ne sisältävät kadmiumia yli 0,002% tai lyijyä yli 0,04% (art. 13.5).

Vastaus ennakkokysymyksiin vaadittavista merkinnöistä 4/6

- Vaatimus akkuasetuksen liitteen VI A osan tiedoista koskee kaikkia akkuja ja paristoja (art 13.1).
- 18.8.2026 tai 18 kk:n kuluttua 13.artiklan kohdan 10 täytäntöönpanosäädöksen voimaantulopäivästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisin, akun tai pariston merkinnässä olevien tietojen on sisällettävä seuraavat akkua tai paristoa koskevat tiedot:
  1. valmistajan tunnistamistiedot 38 artiklan 7 kohdan mukaisesti;
  2. akku- tai paristoluokka ja akkua tai paristoa koskevat tunnistamistiedot 38 artiklan 6 kohdan mukaiset tiedot;
  3. valmistuspaikka (akun tai pariston valmistaneen laitoksen maantieteellinen sijainti);
  4. valmistuspäivä (kuukausi ja vuosi);
  5. paino;
  6. kapasiteetti;
  7. kemiallinen koostumus;
  8. akun tai pariston sisältämät vaaralliset aineet, muut kuin elohopea, kadmium ja lyijy;
  9. käytettävä sammutusaine;
  10. akun tai pariston sisältämät kriittiset raaka-aineet, joiden pitoisuus on yli 0,1 painoprosenttia.

Vastaus ennakkokysymyksiin vaadittavista merkinnöistä 5/6

- 18 päivästä elokuuta 2026 tai 18 kuukauden kuluttua 10 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen voimaantulopäivästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisin, voimaan tulevia vaatimuksia:
  - kapasiteettimerkintä kannettaville akuille, kevyiden liikkumisvälineiden akuille ja ajoneuvoakuille (art. 13.2)
  - tiedot vähimmäiskestosta yksittäisissä sovelluksissa ja merkintä ”ei-ladattava” paristoille (art. 13.3).

Vastaus ennakkokysymyksiin vaadittavista merkinnöistä 6/6

- Kaikki akut ja paristot on 18.8.2027 merkittävä QR-koodilla (art. 13.6
  - QR-koodista löytyvät tiedot vaihtelevat akku- ja paristoluokittain.
- Huomioithan:
  - Komissio antaa merkinnöistä täytäntöönpanosäädöksiä.
  - Täytäntöönpanosäädösten sisällöstä ei ole tällä hetkellä tietoa.
  - Mahdolliset muista säädöksistä ja standardeista tulevat merkintävaatimukset.

Lainsäädännöt

- EU:n akkuasetus: [Regulation - 2023/1542 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- Jätelaki (646/2011): [Jätelaki 646/2011 | Tukes \(edilex.fi\)](#)
- Valtioneuvoston asetus paristoista ja akuista: [Valtioneuvoston asetus paristoista ja akuista 520/2014 | Tukes \(edilex.fi\)](#)
- Komission asetus (EU) N:o 1103/2010 kapasiteettimerkinnöistä: [Asetus - 1103/2010 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Lisätietoja

- Tukesin verkkosivut (päivitettävänä): [Akut ja paristot | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#)
- Tukesin yleiset verkkosivut mm. talouden toimijoiden velvoitteista (akkujen ja paristojen osalta päivittämättä): [Sähkölaitteet | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#)
- Kysy tai anna palautetta: [Kysy tai anna palautetta | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#)
- EU-komission verkkosivut: [Batteries - European Commission \(europa.eu\)](#)

tukes